

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 14 stycznia 2026 r.

wniosku skazanego **M. D.**

o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie

na podstawie art. 41 § 1, art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Igora Zgolińskiego od udziału w sprawie o sygn. akt II KO 147/25.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 maja 2022 r., sygn. akt V KK 85/21, M. D. za czyn z art. 148 § 1 k.k. został skazany na karę 15 lat pozbawienia wolności. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKa 374/22. Pismem datowanym 31 marca 2025 r. M. D., powołując się na art. 9 § 2 k.p.k., zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości „o podjęcie z urzędu czynności w sprawie wznowienia z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20.01.2023 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II AKa 374/22”. Efektem tych czynności miałyby być uchylenie wskazanego wyroku i przekazanie

sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie. Konieczności wznowienia postępowania skazany upatrywał w zaistnieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającej na nienależytej obsadzie Sądu odwoławczego z powodu udziału w składzie orzekającym sędzi X. Y., która została powołana na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3).

Ministerstwo Sprawiedliwości pismo skazanego przekazało Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, a ten Sąd przedstawił je Sądowi Najwyższemu, gdzie sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt II KO 147/25 i zarządzeniem Prezesa Izby Karnej przydzielona sędziemu SN Igorowi Zgolińskiemu.

Kolejnym pismem z dnia 1 sierpnia 2025 r. skierowanym do Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazanym Sądowi Najwyższemu skazany M. D. wystąpił o wyłączenie sędziego Igora Zgolińskiego od cyt. „orzekania w mojej sprawie apelacyjnej”, podnosząc, że „udział w/w Sędziego w rozpoznaniu sprawy II AKa 147/25 spowoduje wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającej na nienależytej obsadzie Sądu poprzez branie udziału w wydaniu orzeczenia Sędziego nie spełniającego kryterium niezależności i niezawisłości”. W dalszej części pisma skazany podał, że „Prokuratura Krajowa wszczęła postępowanie o sygn. akt [...], kontynuowane przez Prokuraturę Regionalną w Warszawie pod sygn. akt [...], wobec faktu, że Sędzia Y. poddawana w innych postępowaniach przed Sądem Najwyższym testom niezależności z uwagi na istotne błędy w jej powołaniu do pełnienia funkcji Sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie nie spełniała kryterium niezależności i niezawisłości. W/w postępowanie doprowadziło do wznowienia postępowania apelacyjnego II AKa 374/22 od wyroku V K 85/21, z uwagi na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającej na nienależytej obsadzie Sądu poprzez branie udziału w wydaniu orzeczenia Sędziego nie spełniającego kryterium niezależności i niezawisłości” Następnie skazany podał, że „do ponownego rozpatrzenia Apellacji od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie obecnie

rozpoznawanej w sprawie o sygn. akt II AKa 147/25 został wyznaczony Sędzia Igor Zgoliński”.

Podjęte czynności doprowadziły do ustalenia, że dotychczas w Sądzie Najwyższym nie wydano orzeczenia wznowiającego postępowanie w sprawie M. D. oraz że pod podaną przez niego sygnaturą II AKa 147/25 Sąd Apelacyjny w Warszawie prowadzi sprawę innych osób. O tych ustaleniach powiadomiono M. D. i zwrócono się do niego o sprecyzowanie w terminie 7 dni wniosku o wyłączenie sędziego Igora Zgolińskiego, podkreślając, że sędzia ten pełni obowiązki orzecznicze w Sądzie Najwyższym, zatem nie mógł być wyznaczony do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie. W piśmie datowanym 20 października 2025 r. skazany nie odniósł się do tego wezwania, natomiast zadeklarował, że występuje z wnioskiem o wyznaczenie mu w trybie art. 42 k.k.w. przedstawiciela w osobie jego żony D. D.. Udzielono mu odpowiedzi, że postępowanie wznowieniowe jest prowadzone na podstawie przepisów Kodeksu postępowania karnego i instytucja z art. 42 Kodeksu karnego wykonawczego nie ma w nim zastosowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Opisane zachowanie M. D., polegające na podawaniu nieprawdziwych informacji, uchylaniu się od wyjaśnienia rodzących się na tym tle wątpliwości, utrudnia odniesienie się do jego wniosku o wyłączenie sędziego. Skoro jednak pierwsze pismo skazanego zawiera zgłoszoną w trybie art. 9 § 2 k.p.k. sygnalizację postulującą wznowienie z urzędu postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 stycznia 2023 r., sygn. akt II AKa 374/22, zaś do podjęcia decyzji w tym przedmiocie jest właściwy Sąd Najwyższy (art. 544 § 2 k.p.k.), niezależnie od tego, że skazany nie wiadomo dlaczego wskazał sędziego Igora Zgolińskiego jako mającego rozpoznać jego nieistniejącą sprawę apelacyjną, trzeba uznać, że wniosek o wyłączenie tego sędziego odnosi się do wyłączenia od udziału w sprawie zarejestrowanej w Sądzie Najwyższym pod sygn. II KO 147/25, która rzeczywiście znajduje się w referacie sędziego Igora Zgolińskiego.

Wniosek ten zasługuje na uwzględnienie. Konieczność wznowienia postępowania z urzędu skazany upatruje w nienależytej obsadzie orzekającego w jego sprawie Sądu Apelacyjnego w Warszawie, które to uchybienie ma polegać na udziale w składzie Sądu sędzi X. Y.. Skazany uważa, że fakt, iż wymieniona sędzia

do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie została powołana na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw skutkuje tym, że sędzia nie spełnia „kryterium niezależności i niezawisłości”, przy czym skazany zaznaczył, iż wie, że z taką konkluzją w innych postępowaniach Sąd Najwyższy przeprowadził test niezależności w odniesieniu do sędzi X. Y..

Jest faktem, że Pan Igor Zgoliński do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego również został powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. W takim razie rodzi się uzasadnione przypuszczenie, że oceniając wystąpienie skazanego, sędzia Igor Zgoliński nie byłby w stanie zachować niezbędnego obiektywizmu, bowiem oceniałby to wystąpienie przez pryzmat własnego statusu zawodowego, który podałby w wątpliwość, gdyby podzielił argumentację skazanego. W tej sytuacji trzeba uznać, że zachodzi przypadek zbliżony do opisanego w art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. i jest konieczne wyłączenie sędziego Igora Zgolińskiego od udziału w przedmiotowej sprawie. W tym względzie należało również mieć w polu widzenia uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, w której m.in. wskazano, że środek odwoławczy zawierający zarzuty dotyczące uchybienia w procedurze powołania sędziego nie może być rozpoznany przez sąd, w skład którego wchodzi osoba powołana w takiej samej procedurze.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]

